

POSLANCI DOBRILI ZAKON O FURLANIJI-JULIJSKI KRAJINI

Z včerajšnjim dnem stopil v veljavo zakon o nacionalizaciji električne industrije

Vlada bo jutri sprejela ukrep o amnestiji in pomilostitvi - Pieraccini o stališču PSI glede deželne ureditve - Razgovor Saragat-Nenni

RIM, 12. — Poslanska zbornica je danes odobrila s tajnim glasovanjem in z več kot dvetretjinsko večino zakon o avtonomni deli Furlaniji-Juljski krajini. 449 poslancev je glasovalo za zakon, 64 pa proti odobrili. Sedaj mora zakon še v senat, kjer ga morajo odobriti v drugem branju, kakor ga je poslanska zbornica odobrila danes. Poslanci so hkrati odobrili s skoraj enako večino tudi zakon, s katerim se ustanavlja preiskovalna parlamentarna komisija glede pojave mafije na Siciliji.

Ko so došli dnevni red za jutranje zasedanje poslanske zbornice, je komunistični poslanec Tognoli ponovno predložil, da se vpiše dnevni red, in sicer na prvo mesto, razprava o zakonu za izvolitev delovnih svetov, ki ga je predložil predložil tajnik PRI Reale. Po

Kakor poročamo na tržaški strani, je bila razglašena vse državna stavka novinarjev, kateri se iz solidarnosti pridružujejo tudi novinarji Primorskega dnevnika. Zaradi tega Primorski dnevnik ne bo izšel jutri, v soboto in v nedeljo; prihodnji teden pa ne bo izšel v sredo, četrtek, petek, soboto in nedeljo, razen če ne pride prej do sporazuma glede zahtev za izboljšanje delovnih pogojev in plač.

Krajši diskusiji so predlog zavrnili. Komunisti so se glasovanja vzdržali, kakor so se bili vzdržali že pri predložitvi glasovanja o tem predlogu. V senatu so nadaljevali razpravo o zakonskem osnutku, ki predvideva povišanje pokojnin neposrednih povolcev in spolninarjev, hkrati pa tudi odobrili zakonski osnutek, ki spremeni sestavo kabineta zveznega izvršnega sveta. Predsednik zveznega izvršnega sveta Molise, ki je sedaj združenja z Abruzzi.

V svoji petkovi sebi po ministru svet odobril ukrep o amnestiji in pomilostitvi, ki po precej obsebnem zdelo bolj verjetno kaznivih dejanj, ki jih predvideva zakon o amnestiji in pomilostitvi, ki je predložen na 6 let, kaznivih dejanj, za kateri je predvidena kazen do treh let, kaznivih dejanj lažnih osebnih podatkov, za kateri je predvidena kazen do 5 let. Domnevajo, da bo zakon, ki ga predloži, izključuje iz kaznivih dejanj kaznivih dejanj, ki so sedaj predmetnimi sodišči; izključuje bodo kazni zaradi potvarjanja in razpečevanja potvarjenih živil.

Uradni list objavlja danes zakon, s katerim se ustanavlja državna komisija za električno energijo (ENEL). Z današnjim dnem stopa v veljavo zakon o nacionalizaciji električne industrije.

V zvezi z nesoglasjem med KD in SI glede deželne ureditve je ministri PSDI Saragat imel danes na tiskovni konferenci v vladnih prostorih v palači Chigi razgovor s komunističnim ministrom Nenni.

Na prvašnje novinarje, ki so hoteli vedeti, kakšen je bil razgovor, je Saragat dejal, da je odnesel z razgovora odločitve. Tajnik PRI Reale pa je imel razgovor z republikanskim ministrom Macellarijem in podtajnikom Camagijnem. Znano je namreč, da se glede deželne ureditve republikanci strinjajo s stališčem PSI.

Jutrišnja številka socialističnega glasila "Avanti!" prinaša članek Pieraccinija, v katerem zanika, da

Nadaljuje se preiskava o zdravlilih

RIM, 12. — Namestnik državne pravdnika Bruno Di Maio nadaljuje preiskavo v zvezi z znebojstojimi zdravili. Danes popoldne je Di Maio nadaljeval zasliševanje. Ob 17.30 je zasljal neko gospo, katere ime ni znano. Pozneje je prišel v urad preiskovalnega sodnika namestnik načelnika policijskega oddelka, ki raziskuje zadevo, in je izročil sodniku aktovko z dokumenti, ki jo je bil zaplenil v avtomobilu večera zaslšanega Giorgetti, in del materiala, ki ga je zaplenil v stanovanju Giorgetti. Oddelke znanstvene policije sedaj proučuje ves zaplenjeni material.

Minister za zdravstvo senator Jervolino je v zvezi z novico, ki jo je objavil neki rimski večerni list glede prodajanja farmacevtskih proizvodov, za katere so pred meseci preklicali dovoljenje za proizvodnjo, dal takoj ukaz karabinierjem, naj izvršijo vse potrebne preiskave za identifikacijo in ogradbo lekarnarjev, ki bi eventualno bili krivi.

GOVOR NIKITE HRUŠČOVA NA SEJI VRHOVNEGA SOVJETA ZSSR

«Človeštvo v današnji dobi ima eno samo izbiro: miroljubno sožitje ali pa uničevalno vojno»

Čas je, da se postavi na papir sporazum, ki je bil dosežen glede Kube med izmenjavo pism s Kennedyjem - Ostra obsodba albanskih voditeljev «ki kričijo žalitve, ki jim jih je nekdo prišepetal» - Vedno boljši odnosi z Jugoslavijo

MOSKVA, 12. — Na današnji popoldanski seji vrhovnega sovjeta SZ je predsednik vlade Hruščov podal poročilo o mednarodnem položaju. Poudaril je med drugim, da je sovjetska politika, ki temelji na miroljubnem sožitju, nedavno preprečila jedrsko katastrofo. Dodal je, da ima človeštvo v današnji dobi eno samo izbiro: miroljubno sožitje ali pa uničevalno vojno.

Na tribuni članov prezidija so bili ob začetku popoldanske seje tudi maršal Tito, Aleksander Ranković in voditelj kubanske gospodarske delegacije Roguev. V dvorani med poslanci pa sta bili tudi žena maršala Tita Jovanka in žena Hruščova.

V svojem govoru je Hruščov poudaril, da je bil glavni rezultat sovjetske zunanje politike v dejstvu, da je bilo moč oddaljiti napad na Kube, ki so ga pripravljali napadniki in militarni razpisniki vzhodnih držav. Poudaril je, da so dogodki poudarili, da je miru lahko premagajo najnevarnejše mednarodne krize. Ti dogodki, ki so dokazali, da so na svetu sile, ki lahko nadzorujejo imperialistične sile, ki bi želele sprožiti svetovno jedrsko vojno.

Kar se tiče sporazuma o zahodnem Berlinu, je Hruščov izjavil, da je glavna ovira za sporazum vprašanje čet v tem delu mesta, SZ predlaga, naj bi te cete bile pod zastavo OZN za določen čas in z jasno določenimi nameni. Z drugimi besedami bi morala zastava OZN zamenjati v zahodnem Berlinu.

Voditelj stranke Rakjat v Brunelju Azhari je v Manili izjavil, da je sultan iz Brunelja še vedno v rokah upornikov. Filipinski predsednik Macapagal pa je izjavil, da bo Azhari lahko ostal v Manili, dokler ne bodo storjeni uradni koraki za njegov izgon iz dežele. Britanske oblasti so Azhari odtegnile potni list.

Macapagal je dodal, da filipinska vlada sledi razvoju dogodkov in si še pridržuje dokončno stališče do upora na severnem Borneu. Zanimal pa je trditve, da filipinska vlada podpira upornike. ZDA so grozile s sankcijami in so skušale izvesti blokado nad poblo Kubo, zatem so si lastile funkcije žandarja in pravico do izvajanja kontrarevolucije. ZDA so skušale upravičiti svoje delanje trde da je krivda na Kubi in SZ. Toda pravi vrok po šiljanja sovjetskega orožja na Kube je bila želja, pomagati Kubi in zaustaviti napad. Saj je prišlo do bombardiranja in piratskih napadov ter infiltracij padalcev na ta otok. Omejeno število sovjetskih raket, ki so bile poslano na Kube v času, ko so ZDA pripravljale napad na otok, je imelo edini namen, prispevati k obrambi Kube, da bi ZDA lahko ugotovile dejansko nevarnost jedrske vojne. Pripravi smo bili, da bi ta ukrep spametovali Američane in jih pripravil do tega, da menjajo svoje načrte. Tedaj ne bi bilo več potrebe, da raketne se ostanje na Kubi. Hruščov je tudi izjavil, da je bil zelo presenečen, ker je tako majhno število raket povzročilo tako ostro reakcijo ZDA.

Ko je izbruhnila kubanska kriza, so SZ in države varšavskega pakta odredile stanje pripravljenosti.

Titovi včerajšnji obiski v Moskvi

MOSKVA, 12. — Predsednik republike maršal Tito je s soprogo in z ostalimi člani jugoslovanske delegacije obiskal danes muzej Marxa in Engelsa in muzej-panorama o borodinski bitki leta 1812. Ob tej priložnosti je Tito podaril muzeju Marxa in Engelsa enega od redkih primerkov prve izdaje Komunističnega manifesta v srbohrvaščini, tiskanega leta 1871 v Pančevu. Muzej-panorama borodinske bitke je bil ustanovljen leta ob 150. obletnici te bitke.

Na današnji popoldanski seji vrhovnega sovjeta SZ je predsednik vlade Hruščov podal poročilo o mednarodnem položaju. Poudaril je med drugim, da je sovjetska politika, ki temelji na miroljubnem sožitju, nedavno preprečila jedrsko katastrofo. Dodal je, da ima človeštvo v današnji dobi eno samo izbiro: miroljubno sožitje ali pa uničevalno vojno.

Na tribuni članov prezidija so bili ob začetku popoldanske seje tudi maršal Tito, Aleksander Ranković in voditelj kubanske gospodarske delegacije Roguev. V dvorani med poslanci pa sta bili tudi žena maršala Tita Jovanka in žena Hruščova.

V svojem govoru je Hruščov poudaril, da je bil glavni rezultat sovjetske zunanje politike v dejstvu, da je bilo moč oddaljiti napad na Kube, ki so ga pripravljali napadniki in militarni razpisniki vzhodnih držav. Poudaril je, da so dogodki poudarili, da je miru lahko premagajo najnevarnejše mednarodne krize. Ti dogodki, ki so dokazali, da so na svetu sile, ki lahko nadzorujejo imperialistične sile, ki bi želele sprožiti svetovno jedrsko vojno.

Kar se tiče sporazuma o zahodnem Berlinu, je Hruščov izjavil, da je glavna ovira za sporazum vprašanje čet v tem delu mesta, SZ predlaga, naj bi te cete bile pod zastavo OZN za določen čas in z jasno določenimi nameni. Z drugimi besedami bi morala zastava OZN zamenjati v zahodnem Berlinu.

Voditelj stranke Rakjat v Brunelju Azhari je v Manili izjavil, da je sultan iz Brunelja še vedno v rokah upornikov. Filipinski predsednik Macapagal pa je izjavil, da bo Azhari lahko ostal v Manili, dokler ne bodo storjeni uradni koraki za njegov izgon iz dežele. Britanske oblasti so Azhari odtegnile potni list.

Macapagal je dodal, da filipinska vlada sledi razvoju dogodkov in si še pridržuje dokončno stališče do upora na severnem Borneu. Zanimal pa je trditve, da filipinska vlada podpira upornike. ZDA so grozile s sankcijami in so skušale izvesti blokado nad poblo Kubo, zatem so si lastile funkcije žandarja in pravico do izvajanja kontrarevolucije. ZDA so skušale upravičiti svoje delanje trde da je krivda na Kubi in SZ. Toda pravi vrok po šiljanja sovjetskega orožja na Kube je bila želja, pomagati Kubi in zaustaviti napad. Saj je prišlo do bombardiranja in piratskih napadov ter infiltracij padalcev na ta otok. Omejeno število sovjetskih raket, ki so bile poslano na Kube v času, ko so ZDA pripravljale napad na otok, je imelo edini namen, prispevati k obrambi Kube, da bi ZDA lahko ugotovile dejansko nevarnost jedrske vojne. Pripravi smo bili, da bi ta ukrep spametovali Američane in jih pripravil do tega, da menjajo svoje načrte. Tedaj ne bi bilo več potrebe, da raketne se ostanje na Kubi. Hruščov je tudi izjavil, da je bil zelo presenečen, ker je tako majhno število raket povzročilo tako ostro reakcijo ZDA.

Ko je izbruhnila kubanska kriza, so SZ in države varšavskega pakta odredile stanje pripravljenosti.

VČERAJ NA OBČNEM ZBORU V TRSTU

Upravičene zahteve Sindikata slovenske šole

Potrpežljivo in vztrajno delo žal ni rodilo velikih uspehov, ker je ostalo vse bolj pri obljubah

V risalnici tržaške klasične in realne gimnazije v Ul. Lazza- retto Vecchio je bil sinoči redni letni občni zbor Sindikata slovenske šole v Trstu, na katerem so pregledali enoletno delovanje organizacije, razpravljali o razmerah in potrebah slovenske šole na našem področju ter izvolili nov odbor. Med občinami zborom je prišla vest o splošni stavki šolnikov po vsej državi, in občni zbor je sklenil, da se slovenski šolniki priključijo tej stavki. Zbrani člani sindikata so z enominutnim molkom počastili spomin učitelja Ivana Kulota, učitelje Marje Pahor, šolskega nadzornika Ivana Benčiča in prof. Ivana Rudolfa, ki so letos umrli.

O delovanju sindikata slovenske šole v preteklem poslovnem letu je najprej poročal prof. Ume, ki je uvodoma poudaril, da je bilo to leto doba napora za popraviljanje krivice osebnosti na slovenskih šolah, pritiskov na šolske oblasti za uveljavitev posameznih členov zakona za slovensko šolstvo in za odpiranje novih razredov tako na osnovnih kot na srednjih šolah, ter doba stavkovnih gibanj za izboljšanje ekonomskega položaja nameščenecv na slovenskih šolah.

Obžaloval je, da ni bilo večjega sodelovanja članov in da je bilo celo slisati opazke na račun sindikalne organizacije, češ da je nepotrebna. Delovanje sindikata in njegovega odbora ter razmere in potrebe slovenske šole potrjujejo, da je ta organizacija nujno potrebna. Če sindikat ne bi storil nič drugega kakor to, da je pospešil odobritev zakona za slovensko šolstvo, bi že samo s tem dokazal, da je potreben in koristen in da je prav, da zajame v svoje vrste še tiste, ki brez opravičljivega razloga stojijo ob strani.

Sindikata pa je storil še več. Uspel je ob podpori Odbora za slovensko šolstvo, da so v letošnjem šolskem letu odprli nove razrede v Mavrhinju, Devinu in na Katinari, da se je vsem supletom, ki so bili nameščeni v šolskem letu 1961-62, po 1. oktobru za celo leto priznala kontinuiteta v službi, posredoval je pri ravnatelstvu za javno šolstvo v Trstu še pred potekom roka za začetek izvajanja zakona za slovensko šolstvo, da se razkrijejo razmere, preden bi se predmetnika in organika tega šol in v neuporabnostnih izpiti. Pri isti oblasti je posredoval glede rešitve zavarovanja pri INFŠ za leta 1945-1960, glede izpopolnjevalnih izobrazbenih tečajev, glede seminarjev za učitelje in profesorje, glede razpisov novih učnih knjig, ustanovitve nadstavnega stajnega staleža za učitelje, z lastnih razredov na Pesku, v Trečah, na Brežini in pri Domju, glede krivice, ki jo doživljajo supletovci na srednjih šolah, glede razpisov za zastolnih izplačil itd. Pri vsaki intervenciji je izrazil željo, naj se upošteva mnenje sindikata pri uveljavljanju zakona in naj se predhodno zasljišijo zastopniki te sindikalne organizacije, preden bi se prešlo k dokončnim sklepom glede predmetnika, organika in učnega načrta. Če je vse to ostalo bolj pri obljubah ali zanimanju samo za posamezne naštetje probleme in če ni velikih uspehov, je, kotaril prof. Ume, prihajamo, žal, do iste ugotovitve, kot na vseh prejšnjih občinah, zbor, da mlini oblasti počasi meljejo in da dostikrat malo ali nič ne zmelejo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

DANES

Včeraj je bil objavljen v Uradnem listu zakona o nacionalizaciji električne energije in zakon o prenehanju delovanja električnih postaj brez dvoma za prvi večji odpliv uspeh vlade levega centra. Drugi njen uspeh pa je včerajšnje drugo izglasovanje ustavnega zakona o ustanovitvi avtonomne države Furlanije-Juljske krajine v poslanski zbornici. Ta zakon čaka sedaj samo še na drugo glasovanje v senatu, da bi bil dokončno odobren — tako kot doleča ustava v obeh domovih parlamenta. Žal pa vse kaže, da ne bo šlo tako gladko tudi za zakoni, s katerimi naj bi se izvedla ustanovitve ostalih dežel z normalnim statutom. Trenutno se včeraj o tem razgovarjala predvsem Nenni in Saragat, ki je v ponedeljek predložil svoj kompromisni predlog z izgovorom, da v sedanjih zakonodajni dobi parlamenta ne bo dovolj časa za sprejetje vseh zakonov, predlogov o deželah, ki so ustvari in preči vladni obet, da bi začeli pogajanja za ureditev mejnega spora.

Uradno sporočilo pravi, da so se na konferenci sporazumeli o sredstvih, ki bi jih predlagali obema vladama za mirno rešitev spora. Za sedaj ne bodo objavili vsi- hne sporazuma. Sporočilo pripor- ča vse napore, da bi pripravili Kitajsko in Indijo na začetek pogajanj.

V indijskem parlamentu je Nehru sporočil danes, da je na severovzhodni meji prišlo do delnega umika kitajskih čet, Obseg tega umika pa ni še znan, zlasti kar se tiče čet v prednjih linijah. Glede zatijša na fronti je Nehru izjavil, da Indija ni začela nobene akcije, ki bi ovirala nadaljevanje tega zatijša, toda prav tako ni dala nobenega zagotovila glede prihodnosti.

V zvezi s konferenco v Colombu je Nehru izrazil upanje, da b. države na tej konferenci upotevale, da ni mogoč noben kompromis z napadalcem.

Na severnem Borneu se v ma- lemu sultanatu Brunel še vedno vodijo borbe med močno okrep- ljenimi četami in narodnosvo- bodnimi vojski, ki ga izgubila svo- je položaje in držvi v svojih rokah samo še nekatera manjša raz- kraja. Voditelj upora Azhari je v Manili izjavil, da je sultan še vedno v rokah upornikov.

Tudi argentinski uporniki ge- neral Alsina, ki se je udril v pro- storih letalske šole v Cordobi, se je sinoči vdal in s tem se je upor končal.

V Colombu pa je šest izvenblo- kovskih predstavnikov na konfe- renci sklenilo, da bo predsednica celjske vlade Bandaranajke od- šla v Novi Delhi in Peking, kjer bo posredovala za rešitev indij- skozakajskega spora. Na konfe- renci so se sporazumeli tudi o sredstvih, ki bi jih predlagali obema vladama v ta namen.

Hruščov, ki je podal včeraj vr- hovnemu sovetu obširno poročilo o mednarodnem položaju, je med drugim prejel odkrito zagot- varjanje kitajske predloge glede le- gice spora in v tem smislu verjet- no napisal tudi osebno pismo Nehruju. Sicer pa je preprčil vo- odgovoril kitajskim voditeljem na očitke, ki so jih predlagali glede Kube. Dejal je tudi: «Svet živi ta- korekto nad miniranim podzem- ljem, ki je polno jedrskih naprav. Edina rešitev je v miroljubnem sožitju in v splošni razoroditvi. SZ želi mirno rešitev nemškega in zahodnoberlinskega vprašanja.» In še tole je poudaril: «Albanski voditelji in tisti, ki so za njimi, so očitno zavzeli trockistično sta- lišče, ker želijo svetovni spopad kot sredstvo za zmago komuniz- ma na svetu.»

Za odnose z Jugoslavijo je de- jal, da so se zboljšali in da ob- staja sicer določeno število nesog- lasij ideološke narave; sicer pa je med drugim prejel odkrito zagot- varjanje kitajske predloge glede le- gice spora in v tem smislu verjet- no napisal tudi osebno pismo Nehruju. Sicer pa je preprčil vo- odgovoril kitajskim voditeljem na očitke, ki so jih predlagali glede Kube. Dejal je tudi: «Svet živi ta- korekto nad miniranim podzem- ljem, ki je polno jedrskih naprav. Edina rešitev je v miroljubnem sožitju in v splošni razoroditvi. SZ želi mirno rešitev nemškega in zahodnoberlinskega vprašanja.» In še tole je poudaril: «Albanski voditelji in tisti, ki so za njimi, so očitno zavzeli trockistično sta- lišče, ker želijo svetovni spopad kot sredstvo za zmago komuniz- ma na svetu.»

Posebej je se poudarilo, da je Ju- goslavlja socialistična država.

Kennedy upa v bližnji sporazum s SZ glede ureditve karibske krize

O izstrelku «Skybolt» bosta nadaljevala razgovore z Mac Millanom na Bermudih - Razgovori Ruska z de Gaulleom v zvezi z današnjo sejo NATO

WASHINGTON, 12. — Predsednik Kennedy je na današnji tiskovni konferenci izrazil upanje, da bodo pogajanja med ZDA in Rusijo v New Yorku uspešno zaključila v ne preveč oddaljeni prihodnosti. Vsak dan pa sprejemajo primerne ukrepe, da se prepreči povratek ofenzivnih izstrelkov na Kube.

Dalje je predsednik izjavil, da člani državnega sveta za varnost podpirajo politiko nasproti Kubi, in je kritiziral kampanjo, ki jo je začel tisk proti Steven- sonu. Nato je Kennedy izjavil, da vlada v prihodnjih tednih ob- avlja nove ukrepe glede redne trgovine s Kubo. Priporočil je, da je treba razlikovati med po- siljanjem «ofenzivnega orožja na Kube in drugim blagom».

Glede raketskega izstrelka «Skybolt» je predsednik izjavil, da bo dokončen sklep sprejeli, po- tem ko bosta o tem diskutirala z Mac Millanom ob prihodnjem sestanku na Bermudih. Priporočil je, da vlaga Velika Britanija pri medsebojni atomski obrambi nemembna, toda vprašanje rake- te «Skybolt» je treba skrbneje proučiti, zlasti kar se tiče umes- tnosti novih izdatkov za izstrelke, s katerim je spodelotelo do sedaj vseh pet poizkusov.

Kakor je znano, se je o izstrel- ku «Skybolt» razgovarjal v Lon- donu ameriški minister za obrambo McNamara, Angleška vlada pa je bila z ZDA dobavila Angliji enako vreden izstrelke. Britan- sko ministri za obrambo je danes sporočilo, da se bodo razgo- vori o tem nadaljevali.

Boji v Brunelju še trajajo

BRUNEL, 12. — Vrhovni povelj- nik britanskih čet na Daljnem vzhodu general Poett je izjavil, da je upor, ki se je začel v so- boto na tem ozemlju, sedaj «pod popolnim nadzorstvom». Izjavil je, da so angleške čete zavzele mesto Kuala Belait, Limpang, Lutong, Seria in občinski zapor v mestu Brunel, ki je oddaljen nekaj kilo- metrov od prestolnice. Angleške čete so zavzele tudi policijsko po- stajo v mestu Seria. General je dodal, da imajo uporniki sedaj v rokah samo še nekatere manj va- žne kraje. Med temi sta kraja Si- buti in Niah, kamor so poslali se- daj britanske čete.

General je dalje izjavil, da je med uporniki približno 2000 oro- ženih moških. Dela je da poveča- ske naprave družbe SHELL niso bile poškodovane.

Maršal Tito in Ranković v Kremlju skupno s Hruščovom in s Mikojanom

Sklepi lanske konference ki se niso dovoj upštevali

Zadnje, novembrsko plenarno zasedanje GATT, se razlikuje od dosedanjih zasedanj. Ne sicer po sprejetih sklepih, kajti glede tega je bilo pomembnejše predhodno, XIX. zasedanje, temveč po tem, ker je potekalo ob posebnih pogojih, lahko bi rekli v posebni atmosferi. To atmosfero je povzročilo več momentov. Tako je omenjeno zasedanje GATT sledilo kairski konferenci neangliranih držav in držav v razvoju. Omenjena konferenca ni obravnavala samo problema nerazvosti, ampak je obenem podarila tudi pomen GAT in opozorila na sodelovanje v njem. S tem je dobil GATT, čeprav to morda ni izrečno poudarjeno, v sklepih kairske konference doleteno vlogo v neposredni bodočnosti. Med samim zasedanjem je nadalje ameriški Kongres izglasoval novi zakon o zunanjih trgovini, ki daje predsedniku obsežno pooblastila v novi, zelo široki akciji za znižanje carin. Poleg tega je v času zasedanja Ekonomskega odbora OZN sprejel resolucijo v zvezi s sklenjenim svetovne ekonomske konference, ki naj proučita vprašanje razvoja in trgovine naslopl, posebej pa držav v razvoju.

To bi bili lahko zunanji znaki, od katerih je prišel vsak od izraza na samem zasedanju GATT in pri tem vplival na potek zasedanja. Poleg tega so vplivali na samo zasedanje tudi problemi, nastali v okviru samega GATT. Gre predvsem za sklepe lanske konference ministrov, ki se niso dovolj izjavili.

Pri oceni o tem, kateri so danes temeljni problemi razvoja svetovnega gospodarstva naslopl, posebej pa nadaljnje ekspanzije mednarodne trgovine, nam dovolj jasno kažejo dejstva, da so tako zunanji kot tudi notranji elementi, ki so vplivali na XX. zasedanje GATT, bolj ali manj povezani z ekonomskim razvojem in trgovino manj razvitih držav. Svetovno gospodarstvo in svetovna trgovina sta prišla na stopnjo, na kateri vsako normalno in nemoteno gibanje zahteva predhodno rešitev problemov držav v razvoju in njihova istrežnost vključuje v mednarodno delitev dela. V zadnjih letih je namreč opaziti med gibanjem svetovne trgovine in potreb razvoja določena razhajanja. Potreba razvoja manj razvitih držav zahteva povečanje njihovih izvoznih dohodkov in večje sodelovanje v svetovni trgovini. Izmenjavljamo opažamo pa prav nasprotno. V vrednosti svetovne trgovine pada delež manj razvitih držav, raste pa delež industrijskih držav. Med 1. 1953 in 1961 je delež manj razvitih držav padel od 31,5 na 24,3 odst., delež industrijskih držav pa se je povečal od 58,3 na 63,8 odst. (v tem času se je delež Vzhodne Evrope v svetovni trgovini zvišal od 10,2 na 11,9 odst.).

To je samo ena stran problema. Delež manj razvitih držav pada v vrednosti svetovne trgovine. Sicer ne padajo količine izvoženih izdelkov ali vsaj ne padajo v istem sorazmerju. Zaradi vse bolj ostrih škarij cen, izvažajo države v razvoju količinsko več, uvažajo pa količinsko manj. Cene njihovih izvoznih izdelkov padajo, medtem ko cene tistih izdelkov, ki jih uvažajo (le ti so temelj industrializacije in gospodarskega razvoja teh držav) rastejo.

Tako opažamo popolnoma nasprotno gibanje cen bazičnih in gotovih izdelkov. Da pa bi manj razvite države v 1. 1961 uvozile enako količino gotovih izdelkov kot v 1. 1953, je bilo potrebno, da so skoraj za eno petino povečale količino svojega izvoza.

Lanska konferenca ministrov zunanje trgovine je sprejela tudi resolucijo o trgovini manj razvitih držav in o ovirah, na katere lete zadevajo. Čeprav je pomenila omenjena resolucija navodilo in okvire za nadaljnje neposredno aktivnost GATT, je v glavnem ostala smrtva črka na papirju. Lani se njena priporočila niso izvajala. Se naprej so proučevali probleme, čeprav so jih že prej proučili in sprejeli konkretne načine za njihovo rešitev.

Zato je bilo na zadnjem zasedanju GATT opaziti določeno razočaranje, v nekem smislu pa tudi izjubiljanje zaupanja manj razvitih držav v učinkovitost GATT glede reševanja njihovih problemov. Stvari pa niso ostale povsem take. Pozitivna okoliščina je, da so se v okviru skupine manj razvitih držav v razvoju, začeta na lanski konferenci ministrov, je prišla tudi tukaj do izraza. Devetnajst držav je predlagalo konkretne programe za izvajanje resolucije ministrske konference. V tem programu so predvideni tudi roki, v katerih naj bi bile omiljene ali uknjene posamezne ovire, na katere zadeva izvoz manj razvitih držav v industrijske države. Plenarno zasedanje sicer ni moglo sprejeti konkretnih sklepov v zvezi z omenjenim predlogom, vendar je predlog naletel na podporo večjega števila držav. Predlog je priključen poročilu III. komiteja in je tako postal uradni dokument plenarnega zasedanja s priporočilom, naj bi bil na dnevnem re-

du naslednje konference ministrov zunanje trgovine.

Ta akcija držav v razvoju je brezdvomno pozitiven prispevek h krepitvi GATT kot enotnega in danes vseobsežnega organa, ki proučuje in rešuje probleme mednarodne trgovine. S to svojo akcijo usmerjajo države v razvoju aktivnost GATT v zvezi z reševanjem važnih problemov, pozitivne rešitve teh problemov pa pravzaprav pomenijo afirmacijo GATT naslopl, posebej pa med manj razvitimi državami.

Konferenca ministrov zunanje trgovine držav članic GATT so običajno vsako drugo leto. To pot je to razdobje precej krajše. Za to so objektivni vzroki. Nedavno sprejeti ameriški zakon in pooblastila, dana predsedniku, povzročajo namreč določeno živahnost aktivnosti, ki naj bi se predvsem razvijala v okviru GATT. Gre predvsem za pripravo carinskih razgovorov. To pomeni, da je treba v okviru GATT organizirati novo carinsko konferenco, ki naj bi po osvojenem obsegu in pričakovanih rezultatih preseglala vse dosedanje konference. Kot je znano, je predsednik ZDA pooblaščen, da teži za znižanjem do 50 odst. pri določenih izdelkih pa za popolno ukinitvijo carin. Glavni partnerji v razgovorih naj bi bili poleg ZDA Evropski skupni trg in Velika Britanija, poleg nekaterih držav članic EFTA, kolikor medtem ne bi prišlo do razširitve Skupnega trga, tako da bi bili v glavnem razgovori med dvema partnerjema — med ZDA in med razširjenim skupnim trgovom.

Predvidevajo, da bi pričela carinska konferenca z delom v prvi polovici 1. 1964. Ministri naj bi dosegli soglasje glede same konference, njenih temeljnih nalog, načinov, kako bo vodena, in naj bi s tem v zvezi dali potrebna navodila, tako sekretariatu kot pogodbenim strankam. Predlog za sklicanje konference ministrov, ki sta ga sprožili ZDA in Kanada, torej ni neupravičen. Seveda pa se konferenca ministrov ne bi mogla omejiti samo na sprejemanje sklepov v zvezi z bodočo carinsko konferenco. Tako priliko bi bilo treba izkoristiti na obravnavanje največjih problemov in za iskanje političnih sklepov, ki bi se pokazali, da so ti nujni.

Nova konferenca naj bi bila razvoju v času, ko se kaže najbolj rešna potreba po dajanju vzporednosti za izvajanje sklepov preteklih ministrske konference.

Pred ministrske se sedaj v zvezi s trgovino manj razvitih držav ne postavlja naloga, da odločajo o tem, kaj naj se dela in kakšne ukrepe je treba izvajati. To je bilo storjeno pred letom dni. Ministri morajo odločiti, kdaj naj se ustvari to o čemer so že dosegli soglasje. Pri tem pa jim bo vsekakor koristno pomagala konkretna predlog programa akcij 19 držav v razvoju, predlog, ki pravzaprav tudi temelji na že obstoječih ministrskih sklepih. To pomeni, da bi morali biti datum ministrske konference že ni določen, določen bo naknadno, vendar predvidevajo, da bi bil najverjet-

nejše v začetku marca) težišče razprave predvsem na načinih oblikah, manj pa na vsebini. Lahko bi se zahtevali določeni kompromisi v zvezi s postavljenimi roki in velikostjo v zvezi s tem ali onim odstotkom znižanja, vendar pa kompromisi glede vsebine niso potrebni: ti so bili doseženi že v novembru 1961.

V tej ali oni obliki je integracija na dnevnem redu vsakega zasedanja GATT. To pot so bile države, članice spoznane z besedilom pogodbe o Afriškem skupnem trgovom in Grčijo; predložena s) bila poročila o napredku pri uresničevanju Skupnega trga in Zdrženju proste trgovine (EFTA). Na vsak način pa je najbolj pomembno poročilo II. komiteja o posvetovanjih z Evropskim skupnim trgovom v zvezi z enotno kmetijsko politiko.

Pred plenarnim zasedanjem je pričela posebna delovna skupina v okviru GATT, v kateri so bili predstavniki 18 držav, proučevali in analizirali razvoj kmetijske politike Skupnega trga in poskušala oceniti posledice te politike na trgovino tretjih držav. Čeprav v svojem poročilu ugotavlja, da je čas precej kratek, da bi se mogle izraziti negativne posledice materialno (delno izvajanje skupne kmetijske politike se je pričelo šele s 1. julijem letos), so mnogi člani te delovne skupine mnenja, da bi mogel obstoj nekega zaprtega trga, ki ga označujejo visoke cene, privedi do povečanja proizvodnje, s tem v zvezi pa do zmanjšanja uvoza kmetijskih izdelkov. To pa ni vse. Države izvanjske kmetijskih izdelkov, bodo naleteli, kot javlja poročilo, na trge tretjih, na kmetijske preseke, katere zaradi povišanih izvoznih premij in subvencioniranja kmetijskega naslopl. Skratka, iz vsega tega izhaja, da bi zaprti kmetijski trg Evropske gospodarske skupnosti neugodno vplival na svetovno trgovino s kmetijskimi izdelki. To pa tem bolj, čim bolj se bo skupnost razširjala s sprejemanjem novih članic.

Predstavniki EGS so izjavili, da se zavedajo odgovornosti, ki jo ima skupnost v svetovni trgovini s kmetijskimi izdelki in da bodo pri odločitvi svoje kmetijske politike upoštevali posamezne primere. Čeprav ni pričakovati, da bi proučevanje kmetijske politike v GATT EGS privedlo do bistvenih sprememb njenih temeljnih postavk, je vendar to proučevanje koristno in ima lahko pozitivne posledice. Ta ugotovitve naj bi veljale tudi v prihodnje, poročilo II. komiteja pa bo dostavljeno ministrom ne bo to vprašanje vsekakor odigralo določeno vlogo na njihovi naslednji konferenci.

Na XX. zasedanju so obravnavali tudi vrsto drugih konkretnih vprašanj s področja trgovinskih odnosov med državami članicami, vendar so ta vprašanja ostala v senci novih nalog; krepitve aktivnosti glede preprečevanja ovir, na katere zadeva trgovina manj razvitih držav in nova faza v do sedaj najširšem znižanju carin med industrijskimi državami.

Poročilo Hruščova o zunanji politiki

(Nadaljevanje s 1. strani)

«Sovjetska zveza, je nadaljeval govornik, ne bo nikoli pustila Kube v težavah. SZ ima zadostno število medcelinskih raket za močno represalijo proti morebitnemu napadcu. Ti napadali, ki se bahajo s podmornicami, opremljenimi s raketami, in s drugimi premočnimi Kubo, morali se odločiti, na hrani tudi Sovjetska zveza prese- nčenja».

Nadaljeval je: «Ali je mogoča nova invazija Kube? Seveda je mogoča. Toda, če bi se to zgodilo, bodo napadaličimi imeli opravka z eno usodo, kakršno je doletela Hitlerja in druge barbare. Ustvarjeni so bili ugodni pogoji za odpravo nevarnega položaja na karibskem področju. Človeštvo da naslone dobe ima eno samo izbiro: miroljubno sožitje ali pa uničevalno vojno».

V svojem govoru je Hruščov ostro obsodil stališče, ki so ga albanški voditelji zavzeli v zvezi s kubansko krizo. Dejal je, da «ekstremni žalivci, ki jim jih je nekdo prišepetala. Pri pomni, da tisti, ki so obrekovali Sovjetsko zvezo v zvezi s Kubo, so se omejili na žalitve, medtem ko je SZ s svoje strani poslala orožje Kubi, da ji pomaga pri njeni obrambi v primeru napada na njeno ozemlje». Izjavil je dalje, da je bil namen obtožb «tako imenovanih marksističnih novinarjev v zvezi s Kubo, povzročiti neposredni spopad med ZDA in Sovjetsko zvezo in s tem izbruh svetovne vojne. «Trdilo se je, da ni mogoče imeti zaupanja v Ameriko. Toda če izhajamo iz te predpostavke, nimajo narodi druge perspektive nego medsebojno uničenje».

«Albanci so obtožili SZ, da je izdala stvar narodov, ki se borijo proti imperializmu. Toda Sovjetska zveza je podpirala osvobodilno akcijo Indije v zvezi z Goo in akcijo Indonezije glede Zahodne Nove Gvineje. Na drugi strani so na Kitajskem se preostanki evropskega kolonializma, kakor na primer Macao in Hongkong, ter smrad, ki prihaja s teh poročil, ni nič bolj prijeten, kakor smrad,

ki je prihajal iz Goe. Če se Kitajski ni hotela iznebiti kolonialističnega v Macau in Hongkongu, je ni moč obsoditi, ker je dala komunistični imperializem in kolonializmo. Vsekakor bo prišel čas, ko bodo Kitajci rekli kolonialistom: Pojdite. Sovjetska zveza ni rekla nikoli, kaj mora storiti in kdaj mora, kot stori SZ. Zaupa v dejstvo, da Kitajci temeljito poznajo svoje probleme. Ultrarevolucionarji bi bržkone pahnili SZ v daljavo, vojno proti ZDA, bi morali razmisлити nad tem. SZ bi zmagala v takih vojni, toda na stotine milijonov ljudi bi izgubilo življenje. Albanski voditelji in tisti, ki so za njihovo politiko, ki je temeljila na izločitvi, ki je v tem, da želijo svetovni spopad kot sredstvo za zagotovitev zmage komunizma na svetu. Toda tako politiko bi lahko uvedle samo osebe, ki so izgubile zaupanje v dejstvo, da se komunizem lahko uresniči s miroljubnimi sredstvi».

«Nekateri imperialisti so rekli: »Če moramo umreti, umrimo ob sviranju glasbe, tudi če obstaja ta glasba v eksplozivnih obostaja bomb. Toda tisti, ki gradijo komunizem, ne delajo nobenih naporov, da bi umrli z glasbo ali brez glasbe. Dejstvo je, da tisti, za katere je imperializem »epiparni tiger, bi morali pomisliti, da ima papirnat tiger atomske zobe. Ta tiger lahko vedno služi imperializmu, in zato ga ne smemo vzeti lahko. Zato je v odnosih z imperialističnimi državami mogoče dosegati kompromise».

Kar se tiče indijsko-kitajskega spora, je govornik izjavil, da SZ zaupa v sporazum, ki bo temeljil na zdravi pameti, ter obžaluje, ker je bila preletita kri. Val obmejnih sporov se lahko rešijo s pogajanjmi. To je prvi spopad med socialistično državo in državo, ki si je priborila svojo neodvisnost. Utenjil bi se spremeniti v splošno vojno, in imperialisti čakajo samo to. Zato je SZ ugodno sprejela kitajski stališče, ki je v tem, da želijo predložiti za ustavitve evropskega kolonializma, kakor na primer Macao in Hongkong, ter smrad, ki prihaja s teh poročil, ni nič bolj prijeten, kakor smrad,

«Relay» bo danes izstreljen

NEW YORK, 12. — Jutri zvečer bodo iz Cape Canaverala izstrelili satelit «Relay». Ponoči bo letel nad Evropo. «Relay», ki bo nadomestil «Telstar», se bo od tega le precej razlikoval: orbita višja, za prenos med Ameriko in Evropo več časa, možnost za telefonski stik z Južno Ameriko, v Italiji direktni sprejem s pomočjo postaje Fucino.

Med prvimi orbitami bodo ameriške in evropske postaje izvedle prve »poluradne« poskuse. Po nekaj dneh — ali pa še bolj verjetno za božič — bodo družbe pripravile programe, ki jih bodo prenašali v obe smeri, podobno kot je bilo s «Telstarom» 24. julija. «Relay» bodo videli z ameriških in evropskih postaj 45 minut (pri «Telstaru» samo 30).

«Relay» tehta 85 kg, torej nekaj kilogramov več kot «Telstar». Ker bo letel zelo visoko, bo dila časa služil za prenose. Z «Relayem» se bo mogoče povezovati tudi v tugu, toda samo za fonijo zaradi omejene moči zemeljskih anten. (Na sliki: satelit «Relay» dvigajo in ga bodo namestili na vrh raket Thor-Delta.)

PO SMRTI MOMČILA POPOVIČA

Zahodnonemška vlada mora prepovedati delovanje vseh emigrantskih organizacij

Posmrtno ostanke Popovića bodo danes s posebnim letalom prepeljali v Beograd, kjer bo pogreb na državne stroške

BEOGRAD, 12. — Sinoči je po trinajstodnevni dramatični borbi s smrtno univerzitetni kirurški ekipi v Bonnu preminil vratar jugoslovanskega zastopstva v Bad Godesbergu Momčilo Popović.

Momčilo Popović, bivši partizanski bорец in žrtve zločinaškega ustaškega napada, ki so ga zrešali s streljati ustaških zločincev, katerim je skušal preprečiti vdor v prostore zastopstva. Momčilo Popović je bil za hrabrost v narodnoosvobodilni vojni, v kateri je bil štirikrat ranjen, odlikovan z redom za hrabrost, z redom Bratstva in enotnosti II. stopnje in z redom Zasluge za narod III. stopnje. Popović je prav tako nosil partizanske spomenike 1941.

Vest o smrti Popovića je ne samo globoko pretresla jugoslovansko javnost, temveč izvala val ogorčenja, ki je prišlo do izraza v številnih protestnih mitingih delovnih kolektivov širom po državi. Državnemu tajništvu za zunanje zadeve so bile poslane brojke za zahtevo za energične ukrepe pri zahodnonemški vladi, da se prepreči napadi in kaznuje krivci. O zločinaškem napadu naj državno tajništvo za zunanje zadeve uradno obvesti OZN z zahtevo za najstrožje ukrepe proti terorističnim napadom mednarodne fašizma.

Ob smrti Momčila Popovića je bila danes v državnem tajništvu za zunanje zadeve komemorativna seja, katere so se udeležili skoraj vsi člani kolektiva skupno z državnim tajništvom za zunanje zadeve Kočo Popovičem. Na seji so

obudili spomin na življenje in delo Popovića, tovariša, ki se je do kraja svojega življenja boril proti zločinaški tolpi in padel, branec svoje tovariše in čast Jugoslavije v inozemstvu. Na seji je bila poudarjena potreba, da se od zahodnonemške vlade ponovno zahteva prepoved delovanja vseh emigrantskih organizacij in da se krivci strogo kaznujejo.

Ob vesti o smrti Popovića je predsednik republike maršal Tito iz Moskve poslal sožalno brojko za smrti umrlega. «Zverski fašistično-ustaški zločin, v katerem je hrabro branec nedotakljive jugoslovanske zastopstva v Bonnu izgubil življenje vaš soprog tovariš Momčilo Popović, poudarja

ja Tito v brzojavi, je globoko pretresel vso jugoslovansko javnost, ki zahteva, da se zločinci najstrožje kaznujejo».

V sožalno brzojavki soprogi umrlega ugotavlja državni tajnik za zunanje zadeve Kočo Popović: «Ubiši so ga, ko je bil neoborožen, tisti krivci in sluge okupacije, ki jih ni doletela zaslužena ljudska kazen. Tovariš Popović je padel branec tiste ideale, za katere je že prej dal svojo kri in za katero so položili svoje življenje med osvobodilno vojno mnogi najboljši sinovi našega naroda».

Izvršni odbor mestnega odbora socialistične zveze delovnega ljudstva Beograda je poslal končno izjavo zvezne republike Nemčije v

HUDA NESREČA V JUŽNI AFRIKI

V rudniku zlata več desetih mrtvih

Nesrečniki so padli v 30 m globoko kotanjo, ki se je napolnila z vodo

JOHANNESBURG, 12. — Pet mrtvih, 20 ranjenih in 29 pogrešanih — to je prva ugotovljena bilanca nesreče in zlatem rudniku v West Driefonteinu, enem izmed

najbolj pomembnih na svetu, nekaj desetih kilometrov od Johannesburga. Do nesreče je prišlo na separaciji zlatonosne rude. Struktura, kjer so bili delavci, se je zrušila v noko 45 m široko in 30 m globoko kotanjo, ki se je napolnila z vodo, ker je počila nekakšna cev. Ponesrečenci so Afričani.

Mnogo ranjenecv so prepeljali v bolnišnice.

Trčili sta vojaški letali

BAGNOLS SUR CEZE, 12. — Dve vojaški reaktivni letali sta trčili drugo v drugo v polnem poletu nad Saint Michel d'Euzet (Gard). Obe letali sta trčili na tla in eksplodirali. Dva osebi s kopenske letala, ki so ga reševalne skupine našle, sta bili mrtvi. Letali sta bili z letalske baze v O-rangu.

Promet v Parizu «blazen» v Rimu pa še huji

NEW YORK, 12. — Avtomobilski promet v Parizu je «blazen», vendar se ne more niti primerjati s prometom v Rimu, ki je še bolj težak. To izjavo je dal večer ravnatelj prometne službe v New Yorku Henry Barnes, ko se je vrnil iz svojega kratkega potovanja v Pariz. Povečal ga je neki pariski popoldanski list, da bi podelil svoje mnenje o težavah pariškega prometa.

Železnica na dražbi

Z železniške proge Celje-Marijbor se v Poljčanah odcepi ozkotirna železnica, ki pelje v Konjice. Ta konjiški črtežek je bil zelo popularen in bilo je polno dvotipov na njegov račun. Tako so, na primer pravili, da je prijazen vlakovodja rad ustavljal vlak, ki je vozil po progi ob cesti, da je šolarje, ki so šli peš v šolo, povabil na vlak. Nekega dne pa so mu šolarji na njegovo prijazno vabilo

knjige

gledališče

glasba

slikarstvo

Lep učbenik ruskega jezika

Pri založbi Edizioni Alfa v Bologni je izšel učbenik ruskega jezika Elementi di russo moderno (Corso informativo), ki ga je napisal Luciano Dalsecco. Učbenik se predstavlja v zelo simpatični obliki, v lepi opremitvi, na dobrem papirju in v prijetni grafični ureditvi, ki skuša biti kolikor mogoče neustrahovljiva. Avtor (ki je pri omenjeni založbi za njeno zbirko tujih jezikov in literatur (Collana di lingue o lettere straniere) pripravil že tudi knjigo Elementi di cinese moderno) hoče zbuditi tudi med Italijani večje zanimanje za ruski jezik. Sam poudarja, da je danes ruščina del prave tako važne kot angleščina. Vedno bolj se na vseh področjih znanosti občuti potreba znanja ruščine, Dalsecco knjiga je razdeljena na 14 lekcij,

polem je dodan slovar najbolj potrebnih izrazov in končno še kratek rusko-italijanski slovar. Kdor bo prebral to, dobrih 250 strani obsegačo knjigo, si bo že pridobil dobro podlago za poglobljeno spoznavanje ruskega jezika. V transkripciji se v knjigi uporabljajo č, ž, š, in ž. Čeprav je knjiga italijanska, jo bo lahko s pridom uporabljal vsak Slovenec, ki zna italijanski.

Glasbenik Heribert Svetel se je za vedno poslovil

V Mariboru je umrl glasbenik Heribert Svetel. Bil je sicer diplomirani pravnik, a je svoje življenje posvetil glasbi. Do konca zadnje vojne je deloval v Ljubljani, kmalu po osvoboditvi pa je prišel v Maribor, kjer je kot operni dirigent nastopal več let. Se pred dvema mesecema je ob letošnji mariborski kulturni reviji prejel nagrado. Med njegova najbolj uspešna dela so di kantata za solo, zbor in orkester «Samo milijon nas je» po Kajuhovem besedilu. Na mariborskem odru pa so uprizorili tudi njegovo opero «Višnjani».

Se ena slovenska knjiga za popularizacijo matematike

Na tem mestu smo že opozorili na razne knjige s področja matematike, ki jih v svoji knjižnici Sigma (in izven nje) izdaja založba Mladinska knjiga ter tako popularizira tudi matematiko. V knjižnici Sigma so izšla nekatera dela, ki so hotela prispeti k popularizaciji matematike tako, da so podajala nekatera lažje dostopna vprašanja. Nekatera dela pa so tudi taka, da v vsakem trenutku zahtevajo določeno podlago, že kar na višji stopnji. Med taka dela lahko štejemo tudi Normalno aksonometrijo, ki jo je napisal Oton Sajovic. Avtor sam pravi, da začetniku v opisni geometriji knjizica na splošno ne more biti namenjena, pač pa vsem, ki žele bodisi iz potrebe ali pa iz zanimanja spoznati osnove normalnoaksonometričnega načina predavanja. Menimo, da je tudi pri nas kdo, ki se lahko s tem knjigo — pač preo te vrste v slovenščini — zanima; predvsem mislimo na profesorje matematike, inženirje in študente tehnik.

Bivši boksar Tripodi sedaj nagradni kipar

VENTIMIGLIA, 12. — Bivši italijanski boksaški vrhunec srednje kategorije Bruno Tripodi je prejel nagrado mesta Monaco za kip. Modronec je lesa oljke. Bivši italijanski boksač se je s tem delom udeležil mednarodne razstave, ki je bila prirejena v preteklih dneh v Montecarlo. Na slavnosti so bili predstavljeni komisiji UNESCO, konzularnega zbora ter drugih oblasti.

Tudi igralci obtoženi zaradi Lunarijevedne komedije

NEAPELJ, 12. — Po ukrepu, ki je prekinil predvajanje komedije «Tarantola na eni nogi» 6. decembra v neapeljskem gledališču «Mercadante» — in to v razlogu javnega reda, ker je obiskovalci v avtorji protestno obnašali — je policija poslala sodnim oblastem še drugo poročilo. S prvim poročilom je bil prijazen avtor Gigi Lunari iz Milana, ki stoji zaradi splošnosti in stranotenja državnih institucij. V drugem poročilu pa je policija navedla, da se podatke za 31 igralcev, ki so pri Lunarijev komediji, so Carlo Delavanti, medtem ko Carlo Delavanti, Dolores Palumbo, So-So Tuco in Eleonora Sedlak. So-So oblast bo obveščala, če bo morala tudi teh 31 igralcev odpravljati za prekrške, katerih je obtožen Lunari.

Umri je filmski producent Emile Natan

PARIZ, 12. — Šele danes se je razvedelo za smrt filmskega producenta Emila Natana, ki je umrl za vnetje. Emile Natan je bil za volanom svojega avtomobila, ko je dobil srčni napad. Njegov rojstni kraj je bil Jassy v Rumuniji. Ko je imel 27 let, se je Natan 1. 1927 naselil v Franciji. Bil je generalni ravnatelj proizvodnje pri «Pathé» in nato pa upravnik družbe «Film modernes». Med najbolj pomembnimi filmi njegove proizvodnje so: «Obtoženec», «disgrace et...» z Gabry Morlay (1930), «Nevestica» (Harry Baur — 1933), «Mayerling» (Charles Boyer in Daniel Darrieus — 1936). Njegova žena filmska sta bila «Michael Strang» (1936) in «Paradek Mihaila Strogova» (1960) s Curdrom Jurgensom v nastopni vlogi.

Vse mine na tem svetu.

Tržaški dnevnik

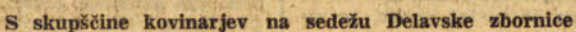
MOČNO RAZGIBANA SINDIKALNA BORBA

Stavki šolnikov, ki bo trajala dva dni, se je pridružil tudi Sindikat slovenske šole, tako da danes in jutri ne bo pouka. V tovarni papirja v Štivanu je stavkalo 90 odstotkov delavcev.

stvena poročila, ki jih bodo kot kontrolni uradski odnosi RAI-TORIN objavili, da se ne tretje, ampak na uradnega oseba.

Zaradi stavke ne bodo izšli iz tiskilni žur, v soboto in nedeljo od srede 19. decembra do vključno nedelje 23. decembra. Stavki se p... in zaradi tiskarskega strajka, ki se... narj našega lista.

Tiskovni odbor združenja italijanskih novinarjev radia in televizije sporoča, da je pročitil predlog za... predloga, ki ga predlaga pogodbeni reditev pogodbenih pogojev, ki... narj te stroke. Odbor vidi v... predlogu nekaj možnosti za ugo... ne rešitev spora z založniki in... italijanskega tiska, naj bi skupaj z njim preučilo predloge Interesi... da, tako da bi do danes ob 18. u... predhodno pojasnili konkretne p... goje za začetek ločenih pogajanj.

(Nadaljevanje s I. strani)!

Prof. Šoban je v imenu nadzornega odbora pohvalil delovanje glavnega odbora ter predlagal razrešnico, nato pa so bile volitive glavnega odbora, nadzornega odbora in razsodišča. Za glavnega tajnika Sindikata slovenske šole je bil izvoljen prof. Egidij Kosuta, za člane glavnega odbora pa Justa Bizjak, Evgen Dobrila, Stan-ka Hrovatin, Duša Kosmina, Bruno Kralj, Maks Sah, Boris Tomažič in Jože Umevi. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Stanislav Šoban, Julij Pavletič in Janko Jež. V razsodišče pa so bili izvoljeni Mitja Biteznik, Marcel Petkovšek in Ivan Lasič.

Novi oddajnik TV na Nanosu

Prijavljen sodišču

Predvčeršnjim so policijski agenti osrednjega komisariata prijeli sodnim oblastem Maria Braticja iz Ul. Idine 19, katerega so obtožili, da je 28. novembra letos ukradel motor znamke »Guzzi« Lodolonekemu Corradu Ancilu iz »Ul. S. Katarine« 9. Se prej pa je Bratic ukradel evidenčno tablico z vespe znamke Maria Rolicha z Lonjerske ceste 47. To tablico je potem pridobil na motor, katerega je ukradel Ancilu.

VIKO BOBER, IVAN IVANČIĆ, /IMENKO/
PINKO TOMAZIĆ, IVAN VADNAL BORČI
ZA /VOBODO OD /OJENNA /MRT OD
TAZI /TA /O BILI FU UZ TREJENI
15. DECEMBRA 1941

OB 21. OBLETNICI SMRTI PINKA TOMAŽIČA IN TOVARIŠEV

ZNIŽANJE PROMETA V OKVIRU AVTO

Odstraniti zapreke za razvoj obmejne trgovinske izmenjave

Če bi sedanji način plačevanja od vsakega pregleda spremenili, bi se zdravstvena oskrba poslabšala

V nedeljo proslava ustanovitve PSI

V nedeljo proslava ustanovitve PSI

V okviru praznovanja 70. obletnice ustanovitve Italijanske socialistične stranke bo v nedeljo, 10. decembra, v dvorani kina "Grattaccio" v Trstu velika slovesnost pokrajinskega značaja. O 70-letnici ustanovitve PSI bo govoril poslanec Sandro Pertini, ki je tudi podpredsednik socialistične poslaneke skupine in je bil odlikovan z zlato medaljo za izjemne zasluge pri ustanovitvi in razvoju italijanskega gibanja. O tradicijah in o razvoju socializma v Trstu pa bo govoril prof. Elio Apili, član pokrajinskega vodstva. V slovesnici bo na slovesnosti pozdravila prisotne Nadja Pahor, predstavnik mladinske organizacije, in tudi pesnik pozdrave socialistične mladine.

Pomen slovesnosti in prisotnost tako junškega predstavnika socializma in italijanskega odporščike-

De la

Ozka cesta in osorna beseda sta povzročili prepir, potem pa še pretep
Epilog nesreče, v katero je bil zapleten šofer brez šoferske knjižice

pred civilnim sodiščem. V tej zvezi pa bo moral odgovarjati samo Furlan, ki bo moral plačati zastopniku zasebne stranke 35.000 lir. Kazen, ki jo je izrekel sodnik, bo pogojna le v primeru, če bo v treh mesecih plačal en milijon lir predujma. Zastopnik za-

sejne stranke je zahteval 3 milijone lir odškodnine.

Prej kazenskim sodiscem (predsednik Boschini, tozilec Pascoi, zapisnikar Rachelli, obramba Ulessich in Padovani, ki sta istočasno nastopala kot zastopnika) sta se zagovarjala včeraj 58-letni Teodoro Zito iz Drevoreda Elizejskih poljan 18 ter 49-letni Milan Sila iz Ul. Monte S. Gabriele 25. Dogodek, ki je pripeljal oba pred sodnike, se je odigral 30. marca lani, in sicer ob 7.15, v Ul.

Sergio Laghi. Po cesti se je peljal z avtom Fiat 600 Milan Sila, ki je bil namenjen na delo v ladjedelnice. Pot mu je nenadoma zaprl Zitov taksi. Slednji je namreč nalagal na svoje vozilo kovčke dveh žensk, ki sta morali odpotovati še istega jutra z vlakom. Ker je na mestu, kjer je prišlo do kasnej-

šega prepira, cesta zelo ozka, Sila ni mogel nadaljevati svoje poti. Ustavil je avto ter prosil Zito naj se malo umakne, ker se mu zelo mudi. Zito pa je baje zelo osorno odgovoril: »Kaj me briga, če se ti mudi«. Ta odgovor je sprožil najprej prepir in nato pretep. Sila je trdil, da ga je Zito skušal uda-

riti s pestjo. Za las se je izognil silovitemu udarcu s tem, da se je sklonil. Napadalec pa je izkoristil njegov neroden položaj ter ga zgrabil za ovratnik in ga vrgel na pločnik. Pri padcu je Sila utrpel hude telesne poškodbe, in sicer med drugim zlom leve ključnice ter razne poškodbe na lobanji. V

bolnišnicisce se moral potem zdraviti 60 dni.

Dejstvo pa je, da tudi Zito ni odnesel iz prepira prav zdrave kože. Obtožnica je trdila, da mu je Sila prizadejal nekaj podplutb na kolenih, na desnem sencu ter na levi strani prsi. Te poškodbe pa niso bile hude, saj je ozdravel v enem tednu. Zito je seveda izpodbijal Silove izpovedi ter je trdil, da ga je prav slednji napadel. Zgrabila sta se ter se ruvala. Padla sta potem na tla pri čemer je Sila utrpel omanjane poškodbe.

Kar se tice večjih izdatkov, je treba poudariti, da je bil samo INAM v Trstu predvedbo prost izbere zdravilna aktivna, medtem ko je bil v vseh drugih pokrajina pasiven, kakor je še sedaj. Čemu bi mi mogli utruditi sesti, razpore v Tr.

Alabarda 16.00 «Notti calde d'Oriente». Eastmancolor. — Prevedovano mladini.

Flodrammatico 16.00 «L'enigma dell'orchidea rossa». Christopher Lee, Marisa Mell. Prevedovano mladini.

že mnogo prej ni prav, da bi zaradi njih morali sedaj uživati slabšo zdravniško oskrbo. Namen proste izbire zdravnika je bil, da se oskrba izboljša, ne pa da se zaradi zaradi poslabšanja sistema plačevanja zdravnikov poslabša.

Medtem pa je prišla iz Rima vest, da

da je upravljal št INAM odredil, da bodo imeli odslej odpuščeni delavci in uradniški pravico do zdravstvene in farmacevtske oskrbe šest mesecev po odpustu in ne več samo dva meseca kot doslej. Ta novica je vsekakor pozitivna, saj so bili

oili zavarovalnici brez zdravstvene pomoči ravno takrat, ko so bili v najslabšem gnetnem stanju. Vendar pa ne sme biti ta pozitivni ukrep nekaka protitutež za uvedbo novega sistema plačevanja zdravnikov.

ria, Alberto Sordi, e il com-
Abbazia 15.00 «Operazione Zs. Ro-
ben: Mitchum, Ann Blyth.
Martedì 16.00 «Maciste contro i nu-
siris, Technicolor, Reg. Lewis, Mar-
garet Lee.
Ideale 18.00 «Eri tu l'amore. Prepo-
vedato minidol.
Schede! 15.00 «Il primo uomo nella
spazio», Marshall Thompson, Maria

Razna obvestila

Kazenski sodniki pa niso dal prav niti Zitu in niti Silu. Spoznala se oba, da sta bila najtežje kazneni, oba so odmerili Zitu, kar je kazeno, obsojili na 2 leti zapora ter na 600.000 pri globo. Silu pa so pri sodni, ki jo brez vpisa v kazenski list, 4 mesece zapora.

Mali oglasi

PRI VASIH NAKUPIH obiščite trgovino **SMAGLI BELLA** na Korzu Garibaldi, 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas dobite veliko izbiro vseh vrst **PLETENIC**, nogavic in perila za ženske, moške in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Po sreženju poste v vašem jeziku. Pri nas dobite:

— **večje, posebne mladinske planice**, Voljki kot na Natuso, Poljanja in javljanje v Ul. Geppa 8.1.1. do vključno torka 14. t.m.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 12. decembra 1964 se je v Trstu rodil sin, ki ga imenujejo ...

PRI MAGAZZINU FELICE — Trst,
Ulica Carducci 41. DOBITE: ženske.

moške in otroške
de, hlače, jopice in srajce najboljših
vrst in znanj po najnižjih cenah.

BRUSINI CARLO, Trst, Ul. Battisti
20, prodaja gospodarske električ-
ne predmete - štedilnike na drva,
premog, plin, elektro - trajno ko-

UMIRLO SO: 73-letna Zora Ma-
ner vd. Tielna, 88-letna Clementina
Barni, 63-letni Giuliano Cosco, 72-
letna Maria Golcich vd. Evangelisti,
82-letna Gisella Traven po-
88-letni Antonio Negrisin, 86-letna
Florianna Giurman vd. Leban, 72-let-
ni Bruno Barbieri, 72-letni France-

na plin in elektriko in televizorje. Olajšave pri plačilu. Postrežba pilna

DVA VAJENKA od 15 do 17 let sta-
ra z znanjem slovensčine in italijan-
ščine išče mehanična delavnica RIA,
Ulica Ugo Foscolo 32.

Darovi in prispevki

IZLET SPD NA TRSTELJ
V nedeljo 16. t.m. priredi SPD izlet na Trstelj. Odhod iz jutranjimi avtobusom z glavne postaje v Komen.

Sporočamo žalostno vest, da je včeraj preminila
naša draga

FRANČIŠKA NIKOLAVČIČ

Pogreb nepozabne pokojnice bo jutri ob 15. uri iz hiše
žalosti v Barkovljah, Salita Contovello 45.

Žalujoča hči in sin z družinama
ter ostalo sorodstvo

Barkovlje, 13.XII.1962.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

OSMINE FINALA ZA POKAL SEJEMSKIH MEST

6 žog Ferencvarosa v mreži Sampdorie

Slab dan italijanskega vratarja

STRELCI: v 14' p. p. Kokeny, v 16' Friedmanski; v 15' d. p. Friedmanski, v 16' Kokeny, v 25' Vilezal, v 26' Fenyesy.

FERENCVAROS: Geczi; Novak, Matrai I.; Dalmoki, Vilezal, Kocsis; Kokeny, Orosz, Albert, Friedmanski, Fenyesy.

SAMPDORIA: Sattolo; Vincenzi, Bernasconi; Marocchi, Vicini, Prato; Toschi, Toro, Brighenti, Maestri, Cucchiaroni.

ITALIJANSKI POKAL

Sneg preprečil tekmo

Inter-Padova

MILAN, 12. — Današnja tekma med Interjem in Padovo so morali zaradi neuporabnosti igrišča odpovedati. Obe enajstoričnice se sicer predstavili sodniku Clonenci, ki je po posvetovanju s predstavnikom obeh moštvenih skupin poslali vse že premržene igralce v stališčno. Se prejšnji poskus narisati z rdečo snovjo meje kazenskega prostora in ker se jim to ni posrečilo, je bilo jasno, da tekme ne bodo mogli odigrati.

FLORENCA, 12. — Danes je bila prva preizkušnja mladih nogometašev, ki bodo prišli v postev za se. Stava italijanske reprezentance za nastop na mladinskem mednarodnem turnirju UEFA. Izbrane igralce so razdelili v dve enajstoričnici. Zmagalo je moštvo v sivih dresih, ki je odpravilo zeleno 4:3 (2:2).

MEDNARODNI NOGOMET

KAWAGUCHI, 12. — Švedska nogometna reprezentanca je dosegla svojo 11. zmago na turnirju po Aziji. V zadnjem srečanju mednarodnega premagala izbrano japonsko moštvo sestavljeno iz igralcev izpod 22 let 4:0 (1:0).

ISTANBUL, 12. — Prijateljska tekma med Turčijo in Dansko, ki je bila danes popoldne, je se končala neodločeno 1:1 (1:1).

OB 100-LETNICI ANGLEŠKE NOGOMETNE ZVEZE

23. oktobra 1963. leta Anglija proti reprezentanci sveta

LONDON, 12. — Cela vrsta nogometnih tekem, ki bodo dosegale višek z nastopom angleške reprezentance naprej proti Braziliji in nato še proti reprezentanci sveta, so na sporedu proslavne stoletnice obstoja angleške nogometne zveze, ki bodo prihodnje leto. Obe tekmi s svetovnim prvakom Brazilijo, kot tudi z moštvi, ki ga bodo sestavili z najboljšimi igralci vsega sveta, bodo odigrali na obnovenem stadionu v Wembleyu, ki bo lahko sprejel sto tisoč gledalcev, od katerih bo 20.000 pod streho.

Tekma z Brazilijo bo 8. maja, to se pravi štiri dni po finalnem srečanju za angleški nogometni pokal, medtem ko bodo Angličani nastopili proti reprezentanci sveta ali kakor jo oni imenujejo, moštvo FIFA 23. oktobra. Kot je znano, je bila zadnja tekma med angleško reprezentanco in reprezentanco sveta 1953. leta in se je zaključila z neodločenim rezultatom 4:4.

Na Wembleyskem stadionu bo tudi finale za evropski pokal, ki bo 25. maja in finale mednarodnega mladinskega nogometnega turnirja UEFA, ki bo 23. aprila. Prihodnji mladinski turnir bo namreč na Angleškem in se bo začel 13. aprila. Prijavljene mladinske reprezentance so razdelili v štiri skupine, ki bodo nastopile kakor sledi:

GAGARIN

28.

CESTA V VESOLJE

Zapiski letalca-kozmonavta ZSSR

Kmalu je direktor načrta »Mercury« sporočil: izmed sedmih ameriških astronautov so izbrali tri — Johna Herchela Glenna, 39 let, podpodkopnika pomorske pehote, doma iz mesta New Concord v državi Ohio; Virgila Ivena Grissoma, 34 let, kapetana vojaških letalskih sil, ki se je rodil v mestu Millet, kapetana tretje stopnje, doma iz mesta East Derry v državi New Hampshire. Vsi trije so bili, kot je poročala agencija UPI, izbrani na podlagi »številnih medicinskih in tehničnih ugotovitev«. Tri kandidati za polet so bili poklicni vojniki, ki so delali v letalstvu na področju znanstvenih raziskovanj. Posebno urjenje so opravljali že dvaindvajset mesecev.

Glenn in Grissom sta služila v letalstvu med drugo svetovno vojno, potem pa sta se borila na Koreji; Shepard je opravljal službo na eskadri torpedovki v Tihem oceanu. Ameriški tisk je objavil njihove portrete in življenjepis ter poročal, da preživlja Glenn najraje svoj prosti čas na vozniki s čolnom, Grissom se navdušuje nad ribištvom, Shepard pa ima rad drsanje na ledu in vodno smučanje.

Poleta po balistični trajektoriji z raketo, kot so ga planirali v ZDA, v bistvu ne moremo šteti za vesoljski polet. Sovjetski znanstveniki in konstruktorji so že pri začetku del, kjer je zdaj aktivno sodelovala tudi naša skupina kandidatov za kozmonavte, usmerili vse svoje napore po drugi poti, ustvarili so težke umetne satelite Zemlji in velike

pa je v 26' zadnjikrat pretresel Sattolovo mrežo.

Rezultat sam odgovarja v celoti poteku tekme, na čepav je močno pasivo treba delno pripisati dejstvu, da je Sampdoria nastopila z nepopolnim moštvom in predvsem črnomu dnevu vratarja. V italijanskih vrstah so bili najboljši Vincenzi, Brighenti in Cucchiaroni, medtem ko so pri Ferencvarosu zadovoljili vsi brez izjeme. S to zmago se je madžarska enajstoričnica uvrstila v četrtfinale turnirja, kjer bo nastopila proti romunski Petrolu iz Ploestija.

SMUCANJE

VAL D'ISERE, 12. — Francois Bonlieu je zmagal v otvoritveni tekmi v slalomu, ki je bila danes v okviru »Kriterijuma prvega dneva«. Za Francosom so se uvrstili švicar Mathus, Nemec Benno Franck, Perillat, Šved Olle Rolén it.

RAZPORED ATLETSKEGA DELOVANJA 1963

Za atlete in atletinje vrsta predolimpijskih priprav

Septembra ženski troboj Italija - Francija - Jugoslavija

RIM, 12. — Italijanska atletska zveza je danes objavila celoten razpored zveznih prireditev za 1963. leto. Razpored predvideva med drugimi tudi sledeče nastope:

MAREC

31. — Začetek delovanja v deželni okviru.

APRIL

13. — Začetek delovanja na vsedržavnih osnovi.

25. — I. predolimpijsko izbirno tekmovanje za moške.

JUNIJ

1. in 2. — Deželna prvenstva za moške.

8. in 9. — Drugo predolimpijsko izbirno tekmovanje za moške.

13. — Deželna prvenstva za ženske.

22. in 23. — Moški dvoboj Poljska-Italija.

28. in 30. — Zvezna trojeza za juniorje — meddeželne kvalifikacije.

30. — Prvo predolimpijsko izbirno tekmovanje za ženske.

JULIJ

13. in 14. — Sesterboj za moške reprezentance Holandske, Belgije, Francije, Nemčije, Švice in Italije.

13. in 14. — Moški troboj Italija B — Grčija — Avstrija.

19. in 21. — Italijansko prvenstvo za moške in ženske.

27. in 28. — Zvezna trojeza za juniorje. — Finale.

28. — Ženski dvoboj Avstrija-Italija.

AVGUST

4. — III. predolimpijsko izbirno tekmovanje za moške.

22. in 23. — Zvezna trojeza za juniorje — Poljska - Italija.

14. — Moški dvoboj Anglija-Italija.

SEPTEMBER

8. — III. pokrajinska trojeza za mladince. Deželne finalne tekme.

8. in 11. — Predolimpijsko izbirno tekmovanje za ženske.

14. — Ženski dvoboj Švica - Italija B.

21. in 22. — IV. predolimpijsko izbirno tekmovanje za moške.

22. — Ženski troboj Italija-Francija-Jugoslavija.

27. in 28. — Sredozemske igre.

OCTOBER

5. in 6. — Juniorsko prvenstvo za moške in ženske.

12. in 13. — Prvenstvo juniorjev in žensk v prvenstvu.

13. — Moški dvoboj (atletični do)

vesoljske ladje. V tem pa je tudi načelna linija razvoja vesoljskih poletov v ZSSR. Glavni konstruktor nam je govoril, da lahko samo po takšni poti rešimo nalogo človekovega poleta v vesoljsko prostranstvo.

Nas so seveda zelo zanimali pogumni ameriški fantje, ki so se pripravljali na polet z raketo »Redstone«. Prepričani smo bili, da se bo slej ko prej komu izmed nas posrečilo srečati se s kom izmed njih in se pogovoriti z njim o vsem, kar smo videli in preživeli. Vedeli smo, da vesoljski polet lahko zbliža naš del in končno smo bili prepričani, da bo prvi polet v vesolje sovjetski človek. Zato smo imeli tudi vse pojase.

»Vzhod je bliže soncu kot zahod.« so se šalili moji tovariši, ko so gledali kopice ameriških listov in revij.

V tistem času mi je prišla v roke knjiga ameriškega letalca Franka Everesta pod naslovom »Človek, ki je letel hitreje od vseh«. Avtorjevo ime je bilo znano in z zanimanjem sem prebral, kar je napisal ta energični človek, ki se je za ceno neverjetnih naporov dokopal do tistega, kar je hotel.

Vse je šlo dobro do trinajstega poglavja pod naslovom »Osvajanje vesolja«. Komaj sem prebral to poglavje, me je prevzel mekano občutek sovravnosti in studa. Everest je pisal: »Trdno sem prepričan, da bo tisti, ki si prvi osvobje vesolje, gospodari nad zemljo. Ni nujno, da usoda človeštva rešuje močnega in velika dežela. Čelo majhna in razmeroma slabotna dežela lahko s pomočjo vesoljske ladje, oborožene z dirgalnimi granatami z atomskim polnjenjem, doseže gospostvo nad svetom. Ta dežela, ki bi imela v svojih rokah vesoljsko ladjo in jedrsko orožje, lahko izvede napad na sovražnika iz vesolja in se s tem sama istočasno ne podredi povračilnemu napadu. Zmaga ji bo zagotovljena.«

Katero majhno deželo pa je imel v mislih Everest, morada Adenauerjevo Nemčijo? V vsakem primeru je iz te klobocije na sto kilometrov daleč smrdelo po prikrite, pravi fašizmu.

Ne, sovjetski ljudje ne stremijo v vesolje zato, da bi za sužnjili druge dežele in ljudstva.

ATLETIKA V PRETEKLI SEZONI

Samo Snell in Bolotnikov dosegla nove svetovne rekorde v tekih

V letošnji atletske sezoni ni bilo olimpijskih iger. Največja prireditev je bilo evropsko prvenstvo, atleti iz Združenih držav pa so se z evropskimi veselilami pomerili le dvakrat in še to doma. V mnogih panogah so torej izostali veliki dvoboji med ameriški in evropskimi mojstri in od tega »premirja« so nekaj več pridobili atleti iz starega kontinenta. V tekih smo letos zabeležili v olimpijskih disciplinah le dva svetovna rekorda, nekaj odličnih rezultatov in novih rekordov pa je bilo postavljenih na angleških progah.

Na klasični sprinterski progi 100 metrov ali v Ameriki 100 jardov se je v letu 1962 za najmočnejšega izkazal 20-letni ameriški temnopolti atlet Bob Hayes iz Floride. Sprinter je med sezono izenačil svetovni rekord, poleg dveh Američanov je v začetku sezone večkrat tekkel 9"3 na 100 jardov tudi Johnson iz Jamaike; izkazalo pa se je, da so bili njegovi časi le posledica odličnega trenutnega razpoloženja.

Evropejci so imeli v teh izrazito ameriških disciplinah letos važno vlogo: na 100 m je Foik dosegel 10"1, rezultata pa mu za razliko zna rahlega vetra niso priznali, 40"2 je dosegel res lepo število atletov, med katerimi najdemo dva Poljaka (Zielinski in Juszkowski) in dva Rusi (Redko in Kosanov). Na 200 m so bili najboljši Jonsson, ki se je takoj po zmagi na PEA smrtno ponesrečil, Zielinski, Ottolina in Foik, ki so dosegli 20"7. Popolnoma pa je razočaral Berruti.

V teku na 400 m ima letošnji najboljši čas evropski prvak Brightwell s 45"5. Najboljši pa so zastopali za povprečje in olimpijske v Rimu, kjer je bil dosegel fantastičen rekord 44"9. Hudo je razočaral mladi Anglež Metcalf, ki je sicer ubranil svoj sloves, ni pa dosegel nobenega vidnega napredka.

Novozelandski atlet Peter Snell je v začetku leta temeljito popravil svetovne rekorde na 800 m, 880 jardov in na eni milj z 1'44"3, 1'45"1 in 1'45"4. V Evropi pa se je posebej na 1500 izkazal Michael Jazy, ki je le za malo izgubil rekord kontinenta, napredoval pa je zelo mladi Poljak Vitold Baran, v katerega so uprte oči vseh, ki se spominjajo velikih zmag rojakov Lewandowskega in Makomanskega. Navaren tekmeec za Snella iz tekmovanja postati Američan Jim Beatty, ki je posebej na milj skupno z rojakoma Grelom in Foremanom dosegel v začetku sezone tako dobre čase, da je bil za nov rekord priroben le direktni dvoboj z Novozelancecem.

Na daljših progah 5000 in 10.000 metrov imata letošnje najboljše čase 18-letni Kanadčan Kidd s

13'43"8 in sovjetski atlet Bolotnikov z 28'18"2, ki je tudi svetovni rekord. Boljši od Kidda na 5000 je gotovo Halberg iz Nove Zelandije, nastopa pa skoraj samo na razdaljah v angleških merah, tako da je letos zabeležil na 3 milj 13'12", čas, ki velja približno 13'40" na 5000 m.

Teki čez ovire tudi letos niso zabeležili napredka. Na 110 m je bil najhitrejši Američan Tarr, ki je progno pretekel v 13"3 (svetovni rekord 13"3), večkrat pa v 13"4 in 13"5. V Evropi se vedno ni vrednega naslednika za svetovnega rekorderja Lauerja, kajti Cistjakov sploh ni napredoval, Mihajlov pa ima že 26 let. Prijeto je presenetil Italijan Cornacchia s 13"9, napredek pa so dosegli tudi Angleži in Francozi, kajti predstavnik Taitt in Chardel sta letos tekla v 14". Italijanski atlet Salvatore Morale je trenutno najboljši na svetu v teku na 400 m. Po vrsti važnih zmag je zlato kolajno odnesel tudi na evropskem prvenstvu, zmagoslavje pa je podprl tudi z izenačenim svetovnim rekordom 49"2. Atletu vsekakor v Evropi manjka hude konkurence in za čas pod 48" bi se moral direktno srečati z ameriški specialisti Tarrom, Howardom, Cavleyem in Atterberryjem. Nepricačkano je napredoval Nemec Neumann, medtem ko je manj od pričakovanega pokazal sovjetski prvak Anisimov. Med dolgoprogoši je bil najhitrejši Belgijec Roelants z 8'32"6; njegov podvig iz Beograda pa je pomenil tudi zatom starih specialistov Krzyskowiaka in Sokolova. V novi sezoni upravičeno pričakujemo prav od Roelantsa, nov svetovni rekord, nikakor pa ne smemo pozabiti na vzhodnega Nemca Buhla in za skupino mladih madžarskih in sovjetskih atletov.

BRUNO KRIZMAN

ŠAHOVSKI TURNIR SLOVENSKEGA KLUBA

Odigranih že pet kol

3. redni občni zbor športnega združenja Bor

V petek 14. t. m. bo ob 20.30 v dvorani stadiona »Prvi maj« Vrdelska cesta 7

redni občni zbor SZ Bor

s sledečim dnevnim redom:

1. pozdrav
2. poročila: a) predsednika
b) tajnika
c) blagajnika
d) gospodarja
3. volitve volilne komisije
4. razrešnica staremu odboru
5. volitve novega odbora
6. slučajnosti in diskusija

SZ BOR

priredi

teoretično praktični smučarski tečaj »na suhem«

Tečaj bo v prostorih Slovenske prosvete v Trstu, Ul. Donizetti 3 OB PONEDELJKIH IN ČETRTHK OB 21. URU. Vaje bo vodil Rafko Dolhar.

Vabljeni vsi ljubitelji zimskega športa.

Udovčić — Stare 1:0

Koren — Antončić 0:1

Volčič — Vrabec 1:0

Po smolniji partiji 5. kola je stanje na lestvici sledeče:

1. Antončić 5 točk

2. Udovčić 4

3. Stare 3

4. Ukmar

5. Ambroset

6. Vrabec

7. Koren

8. Kokošar 2

9. Volčič 1

10. Sušmelj

Zerjal 0

Prihodnje partije bodo v petek.

TUDI V KOŠARKARSKI B LIGE OSTRE BORBE

Z večjo ali manjšo srečo nastopi tržaških petork

Servolana v slabih vodah dna lestvice

Tudi košarkarji imajo svoje proste dni. Zadnje nedelje so poživale I. moška in vse A lige, nespremenjen pa je ostal koledar ostalih nižjih tekmovanj. Zato se danes lahko nekoliko pomudi pri prvenstvu B lige, v kateri sodeluje številna skupina tržaških petork. Po štirih kolih je lestvica B lige precej različna od tiste, ki jo je poznavelec tukajšnjih košarkarskih razmer pričakoval.

Hausbrandt, lankoletni zmagovalec v tej skupini, ima danes za seboj že dva poraza, dočim tržaški CRDA, edini enakovreden tekmeec v zadnji sezoni, je letos utrpel že tri poraze in vse kaže, da je njegova zvezda za vselej ugasnila.

Tako zdaj sameva na vrhu ekipa novopostopnega kluba Casa della Lampada. To moštvo, katerega vrste so vstopili nekateri iz prejšnje igralske (bivši člani Ginnastice), se do sedaj izredno dobro drži. V vseh dosedanjih nastopih je pokazal neopredeljeno homogenost. Zaslužen si je prihodnji štiri zaporedne zmage, najzvečje so dosegli prejšnje nedelje, ko je premagalo ekipo tržaškega CRDA, ki si je izbrala prav to tekmo za odskočno desko do lankoletnih uspehov. CRDA je zmogel prebrati, v prvih dvajsetih minutah, ko je igra zmagala, ni bil v pretekli sezoni. Ko pa so njegovi člani uvideli, da se kljub trudu ne morejo odlepiti od nevarnih nasprotnikov, so znatno popustili. Igralci Case so to izkoristili ter so si, naslanjajoč se

na svojega najboljšega strelca Di Jorija, nabrali do zaključka tekme kar 13 točk naskoka.

Tržaški CRDA je torej po tem srečanju še zdaleč v še bolj nevarno krizo. Iz nje pa se, vsaj sodeč po zadnjem nastopu, rešili igralci Hausbrandta. V nedeljskem kolu so imeli pred seboj zelo nevarnega nasprotnika, na katerega vizitki ni bil še znak poraza. V miljski teovadnici pa so se gostje morali opovedati svojih nepremagljivosti in so se morali predati Frizzattijevim igralcem, ki so končno le zaigrali po nekdanjem načinu, brez vsakeh spordajev, harmonizirani in složno, ter kar je najvažnejše, z veliko mero samozavesti. Bianco in Stigli sta kakor nekdaj vdirala v nasprotnikovo cono ne da bi jima bila tuja obramba na poseben prvi, sta se vsekakor izkoristila v pretekli sezoni. Ko pa so njegovi člani uvideli, da se kljub trudu ne morejo odlepiti od nevarnih nasprotnikov, so znatno popustili. Igralci Case so to izkoristili ter so si, naslanjajoč se

pozno, ker je Tržičanom le uspelo obdržati tiste točke prednosti, ki so jih nabrali v uvodnem delu dvoboja.

Videmski Virtus se tudi letos drži na isti višini kakor v prejšnjih sezonah. Njegov tedenj plan ei bila miljska Libertas, ki se mu je morala vdati s dvajsetimi točkami zaostanka.

V nevarnih vodah pljujeta tudi škedenjska ekipa »Servolana« in moštvo visokosolceve. Škedenjem se je le enkrat posmehnila sreča, ko so si privrskili CRDO. Tudi Cus je le enkrat zmagal in sicer v zadnjem kolu nad Servolano. To je bilo srečanje dveh petork prvenstva. Proti pričakovanju so študentje le nadvaljali nasprotnike na njihovem igrišču in si tako prvi priborili obe točki.

Propad Servolane nas še posebej zaboli, v kolikor so nam kakšni atleti v prejšnjih časih vedno nudili svojih navijalcev precej zadnjačena. Njihovi uspehi pa kažejo po globoki tebični krizi, iz katere jim želimo, da se čimprej izmajeta. Potrebujemo do brega trenerja, ki bi znal vključiti različne stilne in taktične oblike potegov, ki bi znal samostojno vzbuditi v atletih samih neodoljivo pogrešajo.

Proti nim gostje, v začetnih minutah niso zmogli zadovoljivo obrambe, ko pa so začeli vračati milo za drago, je bilo že pre-

soj, kar je Tržičanom le uspelo obdržati tiste točke prednosti, ki so jih nabrali v uvodnem delu dvoboja.

Videmski Virtus se tudi letos drži na isti višini kakor v prejšnjih sezonah. Njegov tedenj plan ei bila miljska Libertas, ki se mu je morala vdati s dvajsetimi točkami zaostanka.

V nevarnih vodah pljujeta tudi škedenjska ekipa »Servolana« in moštvo visokosolceve. Škedenjem se je le enkrat posmehnila sreča, ko so si privrskili CRDO. Tudi Cus je le enkrat zmagal in sicer v zadnjem kolu nad Servolano. To je bilo srečanje dveh petork prvenstva. Proti pričakovanju so študentje le nadvaljali nasprotnike na njihovem igrišču in si tako prvi priborili obe točki.

Propad Servolane nas še posebej zaboli, v kolikor so nam kakšni atleti v prejšnjih časih vedno nudili svojih navijalcev precej zadnjačena. Njihovi uspehi pa kažejo po globoki tebični krizi, iz katere jim želimo, da se čimprej izmajeta. Potrebujemo do brega trenerja, ki bi znal vključiti različne stilne in taktične oblike potegov, ki bi znal samostojno vzbuditi v atletih samih neodoljivo pogrešajo.

Proti nim gostje, v začetnih minutah niso zmogli zadovoljivo obrambe, ko pa so začeli vračati milo za drago, je bilo že pre-

soj, kar je Tržičanom le uspelo obdržati tiste točke prednosti, ki so jih nabrali v uvodnem delu dvoboja.

Videmski Virtus se tudi letos drži na isti višini kakor v prejšnjih sezonah. Njegov tedenj plan ei bila miljska Libertas, ki se mu je morala vdati s dvajsetimi točkami zaostanka.

V nevarnih vodah pljujeta tudi škedenjska ekipa »Servolana« in moštvo visokosolceve. Škedenjem se je le enkrat posmehnila sreča, ko so si privrskili CRDO. Tudi Cus je le enkrat zmagal in sicer v zadnjem kolu nad Servolano. To je bilo srečanje dveh petork prvenstva. Proti pričakovanju so študentje le nadvaljali nasprotnike na njihovem igrišču in si tako prvi priborili obe točki.

Propad Servolane nas še posebej zaboli, v kolikor so nam kakšni atleti v prejšnjih časih vedno nudili svojih navijalcev precej zadnjačena. Njihovi uspehi pa kažejo po globoki tebični krizi, iz katere jim želimo, da se čimprej izmajeta. Potrebujemo do brega trenerja, ki bi znal vključiti različne stilne in taktične oblike potegov, ki bi znal samostojno vzbuditi v atletih samih neodoljivo pogrešajo.

Proti nim gostje, v začetnih minutah niso zmogli zadovoljivo obrambe, ko pa so začeli vračati milo za drago, je bilo že pre-

soj, kar je Tržičanom le uspelo obdržati tiste točke prednosti, ki so jih nabrali v uvodnem delu dvoboja.

Videmski Virtus se tudi letos drži na isti višini kakor v prejšnjih sezonah. Njegov tedenj plan ei bila miljska Libertas, ki se mu je morala vdati s dvajsetimi točkami zaostanka.